

kutatási feladatait. A munka révén olyan általános gyógymódot akarnak kínálni a betegeknek, aminek eredményeképpen végül már nem lesz szükség a terápia folytatására. Populáció-alapú regisztert terveznek létrehozni, ez Európa összes országában – eddig példa nélküli módon – fogja tudni értékelni az újonnan regisztrált betegek kezelését. „A EUTOS jelentős mértékben hozzájárult a CML-ről szóló tudás bővüléséhez, a kór kezelésének menedzseléséhez. A program folytatása a valaha tanulmányozott legnagyobb CML populáció elemzésére ad lehetőséget. A meglévő regiszter adataiból a EUTOS munkacsoport egy új prognosztikai score-t fejlesztett ki, hogy a jelenleg alkalmazott módszernél könnyebb legyen megbecsülni a betegség progressziójának rizikóját” – állítja az ELN elnöke, Dr. Rüdiger Hehlmann. Az új EUTOS projektben hangsúlyosabban lesz fontos a Ph+ CML molekuláris monitorozása, hogy a betegséget biztosan a ma elérhető legérzékenyebb módszerekkel kövessék.

TOVÁBBI KIHÍVÁSOK

A „EUTOS a CML-ért” projekt eredményeiről beszámoló szeminárium lezárásaképpen azt is megemlítették a vizsgálatvezetők, hogy több tisztázandó kérdéssel továbbra is szembe kell nézniük. A CML kezelés végső célja természetesen a páciens meggyógyítása, azon állapot elérése, amikor már nincsenek betegség tünetei, mondja Dr. Hehlmann, kiemelve, hogy a vélt gyógyulás azonban eltér a valótól. Előbbi esetben a leukémiás gyógyultnak érzi ugyan magát, ám az ún. maradványbetegségének még élnek a tünetei. Ezek minél alacsonyabb szinten léteznek, annál jobb végki-

fejletre lehet számítani. A maradványbetegség hiánya azt jelenti, magyarázza az ELN elnöke, hogy terápia nélkül is remélni lehet az átlagos élettartam elérését, és a beteg normális életminőségét. Ez a klinikusok, kutatók végső célja. A cél eléréséhez azonban standardizálni kellett például, hogy a diagnózis felállításához mekkora vérmennyiségre van szükség. A teszthez igen kis mennyiség is elég, ám a mintát akár a laborhelyiség hőmérséklete is befolyásolhatja. A szakértőnek azt is pontosan kell tudnia, melyek azok az apró variációk, amelyek ismerete lényeges lehet a nyert adat precíz megértéséhez. A klinikusok, tudósok alapvetőnek tartják, hogy a betegektől nyert – jelenleg rendelkezésre álló – 10 ezernyi minta értékelését egységesen végezzék. A szakértőnek Európa minden bevont laborjában pontosan kell megállapítania, adott vérmintában hány abnormalis molekula van. Nagy kihívást jelentett annak eldöntése is, milyen legyen a teszt érzékenysége foka – hány százezerben kell keresni azt a bizonyos egy abnormalis molekulát. Ma az a törekvés, hogy akár egymillióból is észre tudják venni az 1-2 hibásat. Az említettek miatt volt nagy szükség a laborok, tesztek egységesítésére, az európai szintű szabványosításra, hogy mindenütt „azonos nyelven lehessen beszélni” – magyarázta hallgatóinak Dr. Rüdiger Hehlmann. Tény, az új EUTOS score világszerte alkalmazható, és jól jelzi előre, hogy a kezelés során az adott hatóanyagra nagy valószínűséggel milyen lesz a beteg terápiás válasza, mégis a tudomány dolga, hogy tovább kérdezzon, és keresse a további válaszokat. A megoldás a kutatók együttműködésében rejlik – hangzott el a jobb minőségű CML-ellátás biztosításra szerveződött európai program, az „EUTOS a CML-ért” vezető vizsgálóinak tájékoztatóján.

Fazekas Erzsébet

Semmelweis Symposium 2010

Semmelweis Híd Projekt összefoglaló (2008-2010)

A 2010. évi Semmelweis Symposium november 5-7 között került megrendezésre. A csaknem két évtizedes múltú tekintő rendezvény ez évi témája „A sejtek jelátviteli folyamatainak élettana és kórélettana”. Ezen folyamatok biztosítják a szervezet sejtjeinek összehangolt működését. Jelenleg a terápiában alkalmazott gyógyszerek több mint fele a jelátviteli mechanizmusokra, illetve az ezeket közvetlenül szabályozó receptorokra hat. Érthető tehát, hogy a kutatási terület nemzetközi szinten is kiemelt jelentőségű, hiszen alapvető fontosságú ezen gyógyszerek hatásmechanizmusának megértése, nem kívánatos mellékhatásaik feltárása, illetve az új gyógyszer-célpontok azonosítása szempontjából is. Az előadók a szakterület vezető szakteknéi, akik a világ 10 országából érkeztek Budapestre, közöttük a 2008. évi kémiai Nobel-díjas **Roger Tsien**, a terület vezető kutatója, a Nobel-díjra többször jelölt **Sir Michael J. Berridge** és **Ole Petersen**, az Akademia Europea elnökségi tagja és Royal Society korábbi alelnöke, valamint a Magyar Tudományos Akadémia több hazai, illetve külső tagja.

A Semmelweis Symposium keretei között került sor a Semmelweis Egyetem Kardiológiai Központja által két éve életre hívott nemzetközi kutatóhálózat, a Semmelweis Híd Projekt (TÁMOP 4.2.2.-08/1/KMR-2008-0004 pályázat) eddigi eredményeinek ismertetésére is. Két évvel ezelőtt a Semmelweis Symposium fókuszában a kardiológia állt, egyúttal ez volt a Semmelweis Híd Projekt nyitánya. A Projekt célja egy olyan innovatív kutatócsoport létrehozása, amely hosszú távon fenntartható, több tudományágat összefogó együttműködések alapul. Ez a 150 magyar és 50 külföldi kutatót magába foglaló hálózat lehetővé teszi az alapvető koncepciók megújítását és nemzetközi kutatás-módszertani tapasztalatok adaptációját a szív- és érrendszeri betegségek területén.

szerk.